

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «ФІЛОСОФІЯ»

Ступінь вищої освіти – Бакалавр
Спеціальність - 144 «Теплоенергетика»
Освітня програма «Теплоенергетика»
Рік навчання 4, семестр 7
Форма навчання денна
Кількість кредитів ЄКТС 4
Мова викладання українська

Лектор курсу

Горбатюк Тарас Віталійович, к.філос.н., доцент

Контактна інформація
лектора (e-mail)

Кафедра філософії,
корпус. 3, к. 125,
e-mail gorbatiuktv@gmail.com

Сторінка курсу в eLearn

ЕНК <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=3917>

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Філософія належить до циклу фундаментальних дисциплін навчального плану, вивчення якої є важливим чинником духовного збагачення, інтелектуального розвитку, формування світоглядно-методологічної парадигми студентської молоді, усвідомлення ними свого місця і ролі в суспільстві; визначення ціннісних орієнтирів особистої та соціальної активності громадянина, розуміння проблеми людського буття і насамперед питання, хто є людина, як їй жити, на що орієнтуватися в нових умовах, як долати різні перешкоди до майбутнього.

Вивчення дисципліни певною мірою пов'язане зі знаннями інших гуманітарних дисциплін, особливо з політологією, соціологією, історією України, економічною теорією тощо.

У свою чергу, знання дисципліни "Філософія" є методологічною основою вивчення не тільки гуманітарних та суспільно-політичних, а й природничих та технічних дисциплін.

Мета вивчення дисципліни:

надання знань з філософії як вищого теоретичного рівня світогляду, що віддзеркалює сутнісні характеристики буття людини, соціуму і природи та основні форми їх взаємодії, світоглядно-методологічна підготовка студентів, формування їх філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня підготовки спеціалістів та актуалізація національної свідомості майбутньої суспільної еліти.

Завдання вивчення дисципліни:

вивчення історії філософії та її органічної складової – історії української філософії, сприяння гуманізації освіти через засвоєння досягнень сучасної філософії, інформації про світ у цілому і ставлення людини до цього світу; вивчення комплексу принципів пізнання як загального методу пізнавальної діяльності; розвиток здібностей до логічного мислення, самостійного аналізу складних явищ суспільного життя, уміння пов'язувати загальнофілософські проблеми з розв'язанням завдань економічної теорії і практики. Цьому підпорядковане вивчення наступних розділів: "Вступ до філософії", "Історичні типи філософії", "Онтологія", "Гносеологія", "Соціальна філософія".

Предметом курсу є світ загалом у його найбільш загальних закономірностях з позицій відносин «людина – світ».

Вивчення дисципліни «Філософія» сприяє формуванню у студентів наступних компетентностей.

Інтегральна компетентність

K1. Здатність розв'язувати складні загальні, спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері теплоенергетики або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів електричної інженерії і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

ZK1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ZK2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ZK3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ZK4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ZK6. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ZK7. Здатність працювати в команді.

ZK9. Здатність приймати обґрунтовані рішення

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

ФК4. Здатність виявляти, класифікувати і оцінювати ефективність систем і компонентів на основі використання аналітичних методів і методів моделювання в теплоенергетичній галузі.

ФК10. Здатність дотримуватися професійних і етичних стандартів високого рівня у діяльності в теплоенергетичній галузі.

ФК14. Здатність застосовувати набуті знання при побудові та експлуатації біоенергетичних систем для сфери теплоенергетики та агросектору з оцінкою їх впливу на довкілля

Програмні результати навчання

РН-4. Розуміння міждисциплінарного контексту спеціальності «Теплоенергетика». Інженерний аналіз

РН-7. Здатність виявляти, формулювати і вирішувати інженерні завдання відповідно до спеціальності «Теплоенергетика»; розуміти важливість нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) обмежень.

РН-8. Здатність розробляти і проектувати складні технічні вироби у сфері теплоенергетики, процеси і системи, що задовольняють встановленим вимогам, які можуть включати обізнаність про нетехнічні (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище, економіка і промисловість) аспекти; обрання і застосування адекватної методології проектування.

РН-9. Здатність використовувати певне розуміння передових досягнень при проектуванні об'єктів сфери теплоенергетики.

РН-20. Розуміння нетехнічних (суспільство, здоров'я і безпека, навколишнє середовище,

економіка і промисловість) наслідків інженерної практики.

РН-21. Здатність збирати й інтерпретувати відповідні дані і аналізувати складності в межах спеціальності «Теплоенергетика» для донесення суджень, які відбивають відповідні соціальні та етичні проблеми.

РН-22. Здатність керувати професійною діяльністю, приймати участь у роботі над проектами відповідно до спеціальності «Теплоенергетика», беручи на себе відповідальність за прийняття рішень.

РН-23. Здатність ефективно спілкуватися з питань інформації, ідей, проблем та рішень з інженерним співтовариством і суспільством загалом.

РН-24. Здатність ефективно працювати в національному та міжнародному контексті, як особистість і як член команди, і ефективно співпрацювати з інженерами та не інженерами.

РН-25. Здатність розпізнавати необхідність і самостійно навчатися протягом життя.

РН-26. Здатність відстежувати сучасні напрямки розвитку науки і техніки.

Запропонована програма має дати студентам цілісний виклад основних проблем філософії на рівні об'єктивного, ідеологічно незаангажованого сучасного бачення проблем, ознайомити студентів із наявними філософськими концепціями в їх поліфонічному і плюралістичному звучанні, яке допомагає альтернативному сприйняттю і осмисленню буття.

З метою інтенсифікації процесу навчання, вдосконалення контролю за засвоєнням матеріалу доцільно використовувати модульно-рейтингову систему контролю знань, програмоване навчання, тести, комплексні контрольні завдання, прикладні комп'ютерні програми тощо.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Години (лекції/ лаборатор ні,)	Результати навчання	Завдання	Оцінюв ання
Модуль 1				
Філософська пропедевтика. Сутність філософії, її роль у суспільстві	2/2	Вміти застосовувати теоретичні знання для пояснення механізму формування світогляду, виникнення певних історичних типів світогляду. Вміти обґрунтувати свою світоглядну позицію.	Усне опитування, опитування у вигляді есе з основних теоретичних питань.	5 5
Філософія Давнього світу	2/2	Знати основні етапи становлення античної філософії. Вміти пояснити процес виникнення і розвитку європейського менталітету на основі античної філософії.	Усне опитування, опитування у вигляді есе з основних теоретичних питань. Дискусія, рольова гра.	5 5
Філософія Середньовіччя та Відродження	2/2	Вміти читати та тлумачити релігійні тексти і пояснювати сучасні релігійні уявлення. Вміти аналізувати сучасні уявлення про людину, гідність, прекрасне на основі філософії доби Відродження.	Здача контрольної роботи. Опитування	5 5

Філософія Нового часу та Просвітництва	2/2	Знати основні етапи становлення і розвитку філософії Нового часу. Вміти аналізувати здобутки сучасної науки з точки зору мислителів Нового часу. Вміти використовувати ідеї Просвітництва для пояснення проблем і перспектив розвитку суспільства.	Здача контрольної роботи. Опитування	5 5
Німецька класична філософія	2/2	Знати основні етапи розвитку німецької класичної філософії. Вміти пояснити проблеми громадянського суспільства, аналізувати справедливе суспільство, розуміти механізми процесу пізнання. Знати етичні принципи і діяти на їх основі. Вміти реалізувати свої права і свободи.	Опитування у вигляді есе з основних питань. Усне опитування	5 5
Некласична філософія ХІХ-ХХІ ст.	2/2	Знати сучасні напрямки і філософські школи. Вміти пояснити процеси, що відбуваються у несвідомому; вміти інтерпретувати проблему свободи і відповідальності, вміти читати філософські тексти.	Опитування у вигляді есе. Усне опитування. Дискусія.	5 5
Українська філософія	2/2	Знати основні етапи становлення філософії в Україні, вміти інтерпретувати різні філософські ідеї українських мислителів.	Опитування у вигляді есе. Усне опитування.	5 5
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 2				
Філософське вчення про буття	2/2	Знати різні теорії буття, вміти пояснити поняття матерії, вміти аналізувати сучасні теорії походження всесвіту, зокрема, з позиції спеціалістів у галузі комп'ютерних наук	Здача контрольної роботи. Усне опитування	20 10
Свідомість як фундаментальна категорія філософії	2/2	Знати теорії походження свідомості, вміти пояснювати процес виникнення людини з різних точок зору, вміти пояснити принципи роботи мозку з позиції спеціалістів у галузі комп'ютерних наук, вміти аналізувати проблеми, як виникли зі створенням штучного інтелекту і мережевих систем.	Опитування, написання есе	20 20
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК.	30
Модуль 3				
Пізнавальна активність людини	2/2	Знати основні механізми пізнавального процесу, вміти пояснити такі феномени як інтуїція, віра, розум, пам'ять.	Теоретичне опитування Контрольна робота	20 20

		Вміти розрізняти поняття правди та істини. Знати теорії істини.		
Особливості наукового пізнання	2/2	Вміти класифікувати і застосовувати методи наукового пізнання. Вміти пояснювати свою точку зору з наукової позиції. Вміти пояснити особливості взаємозв'язку науки, техніки з сучасними соціальними й етичними проблемами. Бути здатним до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	Дискусія Написання есе	10 20
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Модуль 4				
Соціальна філософія: основні підходи до розуміння суспільства	2/2	Знати основні теорії походження суспільства, вміти аналізувати сучасні соціальні процеси, застосовувати знання, набути в процесі вивчення курсу для розробки соціальних проектів, вміти аналізувати проблеми, як виникли зі створенням штучного інтелекту і мережевих систем. Усвідомлювати цінності громадянського суспільства, розуміти поняття свободи і відповідальності.	Дискусія. Опитування.	5 10
Філософська антропологія	2/2	Вміти інтерпретувати людину як біопсихосоціальний феномен. Знати теорії походження людини. Вміти обґрунтувати свою власну точку зору на питання сенсу життя людини. Знати проблеми і перспективи розвитку штучного інтелекту.	Написання есе. Опитування у формі дискусії	10 10
Філософія культури і цивілізації	2/2	Знати відмінності між культурою і цивілізацією. Вміти визначити свою культурну ідентичність, знати принципи спілкування у міжкультурному діалозі. Зберігати і примножувати культурні, етичні, цивілізаційні цінності.	Усне опитування Рольова гра Написання есе	5 5 10
Аксіологія: цінність буття та стратегії майбутнього	2/2	Знати теорії цінностей, принципи формування ціннісних орієнтацій на певному культурному підґрунті, вміти вдаватися до діалогу як засобу вирішення соціальних і етичних проблем.	Теоретичне опитування Контрольна робота	5 10
Модульний контроль			Підсумковий тест в ЕНК	30
Всього				70
Екзамен			Тест, теоретичні питання, задача	30

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

<i>Політика щодо дедлайнів та перескладання:</i>	Дедлайни визначає викладач. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний, стажування або відрядження).
<i>Політика щодо академічної доброчесності:</i>	Есе, реферати, презентації повинні бути оформлені згідно зразку та мати коректні текстові посилання на використану літературу. Списування під час самостійних робіт, тестування та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).
<i>Політика щодо відвідування:</i>	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в дистанційній on-line формі за погодженням із деканом факультету).

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг студента, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	Екзаменів	Заліків
90-100	Відмінно	зараховано
74-89	Добре	
60-73	Задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано